

Kriminaliteta in kriminalistično delo v letu 2002

Staš Svetek¹

Varnostne razmere na področju kriminalitete je v letu 2002 označevalo nadaljnje upadanje ilegalnih migracij in po drugi strani bolj organizirano tihotapljenje ljudi prek Slovenije, razraščanje nasilja ter povečanje števila žrtev in oškodovancev kaznivih dejanj. Kljub nihanjem med posameznimi leti ostaja ogroženost ljudi s tradicionalnimi oblikami kriminalitete dolgoročno na bolj ali manj enaki ravni, postopoma pa se povečujejo organizirane in s koristoljubjem pogojene oblike kriminalitete mednarodnih razsežnosti.

Policija je leta 2002 posredovala državnemu tožilstvu kazenske ovadbe in poročila v dopolnitev kazenske ovadbe zaradi 77.218 (74.795) kaznivih dejanj, storjenih v tem letu in v prejšnjih letih, kar je za 3,2 % več kot leto pred tem. Porast je, poleg poslabšanja varnostnih razmer, posledica doslednejšega prijavljanja kaznivih dejanj s strani oškodovanih oseb in navodil državnega tožilstva o kvalifikaciji istovrstnih ravnanj kot samostojnih kaznivih dejanj. Policisti so v tem letu obravnavali rekordno število kaznivih dejanj, s katerimi je bilo doslej prizadetih največ ljudi v enoletnem obdobju. Med obravnavano kriminaliteto je bilo več nasilnih kriminalnih primerov kot v preteklosti, več je bilo smrtnih žrtev kaznivih dejanj (zlasti zaradi umorov in zlorabe prepovedanih drog), pogostejša so bila kazniva dejanja zoper otroke in mladoletnike itd.

Kljub zaostrenim varnostnim razmeram in restriktivni finančni politiki je policija uspela zagotoviti ustrezno strokovno raven preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kriminalitete. Morala je okrepiti represivno dejavnost, povečala je obseg opravljenih preiskovalnih dejanj in mednarodnega operativnega sodelovanja, policisti pa so v okviru predkazenskih postopkov sestavili precej več uradnih dokumentov kot kadarkoli prej. Izboljšala se je tudi strokovnost preiskovanja kompleksnih in organiziranih kriminalnih primerov.

Ključne besede: kriminaliteta, kriminalitetna statistika, kazniva dejanja, ovadeni osumljenci, policija, kriminalistično delo.

UDK: 343.3/.7(497.4) »2002«

METODOLOGIJA

Pregled kriminalitete in kriminalističnega dela v letu 2002 je povzet iz letnih poročil policijskih enot. Poročila so bila pripravljena na podlagi podatkov iz podatkovnih baz centralnega računalnika in drugih podatkov policije. Zaradi metodologije zbiranja podatkov in poročanja o kriminaliteti, ki ne omogoča natančne razmejitev med varnostnimi razmerami in policijskim delom, se statistični podatki o kaznivih dejanjih prepletajo s podatki o kriminalističnem delu.

Statistični podatki o kriminaliteti so iz evidenc, ki jih vodi in vzdržuje policija: evidence ovadenih oseb in kaznivih dejanj, evidence zaznav kaznivih dejanj in evidence dogodkov. Podatki ne zajemajo kaznivih dejanj, katerih posledice so bile prometne nesreče, ki so vodene posebej, niti kaznivih dejanj, ki so jih povzročili otroci, ker le-ti niso subjekt kazensko-pravne odgovornosti.

Statistika ne odraža celotne kriminalitete, saj so zbrani podatki odvisni od subjektov, ki kazniva dejanja prijavljajo, odkrivajo in obravnavajo. Številnejša od uradnih podatkov so zlasti dejanja, pri katerih formalno ni žrtev (npr. trgovanje s prepovedanimi drogami) in pri katerih žrtev ni vedno pripravljena prijaviti dejanja (spolni delikti, dejanja z manjšo premoženjsko škodo, ipd.). Evidentirani podatki odražajo zlasti

stopnjo prijavljanja in odkrivanja kaznivih dejanj v družbi. Prijavljanje je odvisno od strpnosti ljudi do posameznih oblik delinkventnega ravnanja, občutka ogroženosti, obsega oškodovanja ter njihovega zaupanja v policijo in pravosodje, odkrivanje pa je odvisno zlasti od učinkovitosti policije.

Vir statističnih podatkov so zamrznjene računalniške baze, saj podatki iz tekočih baz niso primerljivi s preteklimi obdobji. Predkazenski postopki praviloma trajajo dalj časa, zato se podatki o kaznivih dejanjih iz preteklih obdobjev v tekoči bazi nenehno spreminjajo. Pogostnost sprememb je obratnosorazmerna s časom, ki je pretekel od zaključka prikazanega statističnega obdobja. Podatki za oddaljena obdobja so bolj ali manj dokončni in se ne spreminjajo več, medtem ko so za bližnjo preteklost bolj ali manj nepopolni, verjetnost, da se bodo sčasoma spremenili pa je zelo velika. Pri nekaterih segmentih kriminalitete (npr. pri gospodarski kriminaliteti) so odstopanja med takoj znanimi in naknadno pridobljenimi podatki takšna, da ni možna nikakršna primerjava med različnimi obdobji na podlagi tekočih podatkov.

Podatki iz podatkovnih baz centralnega računalnika policije so bili pridobljeni januarja 2003, po zamrznitvi statističnih računalniških baz, kar pomeni, da statistika ne izkazuje naknadno zbranih podatkov za leto 2002, ki so bili evidentirani po januarski zamrznitvi. Statistični podatki so praviloma prikazani primerjalno za obdobje dveh let, kadar je smiselno pa za obdobje petih let. Policijsko delo je statistično prikazano glede na enoto, ki je obravnavala varnostne dogodke in izvajala ukrepe, ter glede na čas obravnave (vložitve kazenske ovadbe ali poročila državnemu tožilcu).

¹ Staš Svetek, višji kriminalistični inšpektor Uprave kriminalistične policije v Generalni policijski upravi Ministrstva za notranje zadeve Republike Slovenije, Štefanova 2, 1000 Ljubljana.

Število v posameznem obdobju obravnavanih kaznivih dejanj je večinoma prikazano po času, ko je policija zanje podala kazenske ovadbe ali poročila v dopolnitev kazenske ovadbe. V obdobju 2000 - 2002 informacijski podsistem policije za kriminaliteto ni zagotavljal ustrezne kakovosti statističnih podatkov in preglednic, zaradi česar ni bilo mogoče natančno ločiti kaznivih dejanj, zaradi katerih je v posameznem letu policija vložila kazenske ovadbe ali poročila državnemu tožilstvu, od tistih, ki jih je še preiskovala, niti ni bilo možno ločiti ovadenih osumljencev od osumljencev, za katere je obstajal le sum, da so storili kaznivo dejanje, vendar jih policija (še) ni ovadila državnemu tožilstvu. **Zato so statistični podatki zgolj orientacijski, primerjalni podatki iz predhodnih let pa se lahko razlikujejo od podatkov v takratnih poročilih.**

Statistika večinoma prikazuje dejanja, za katera je obstajal utemeljen sum, da gre za kazniva dejanja in je policija pri državnem tožilstvu zanje vložila kazenske ovadbe ali poročila v dopolnitev kazenske ovadbe. Statistično obdobje je opredeljeno na podlagi datuma zaključnih dokumentov predkazenskega postopka (dokumenti, datirani z letnico 2002, ki jih je policija evidentirala do zamrznitve podatkovnih baz). Število kaznivih dejanj, ki so jih obravnavale posamezne policijske enote, ni enako številu kaznivih dejanj, ki so bila tam storjena, saj pristojnost območnih policijskih enot ni vezana izključno na kraj storitve kaznivega dejanja.

Policija evidentira organizirano kriminaliteto tako, da policisti ob sestavljanju kazenske ovadbe na podlagi znanih okoliščin o konkretnem primeru in meril za identifikacijo organiziranega ozadja kriminalne dejavnosti presodijo, ali je konkretno kaznivo dejanje bilo posledica organizirane dejavnosti ali ne. V letu 2002 so bila merila usklajena z Evropolovimi standardi. Po teh merilih je bilo kaznivo dejanje posledica organizirane kriminalne dejavnosti, če so ga storili člani skupine, za katero so bili sočasno podani naslednji obvezni pogoji:

1. skupina najmanj treh ljudi,
2. delovanje v daljšem časovnem obdobju,
3. pridobivanje premoženjske koristi (dobička) in/ali družbene moči,
4. izvrševanje uradno pregonljivih kaznivih dejanj.

Poleg obveznih pogojev sta morala biti izpolnjena tudi najmanj dva od naslednjih izbirnih pogojev:

1. uporaba nasilja in/ali korupcije,
2. delovanje na mednarodni ravni,
3. sodelovanje pri pranju denarja
4. notranja pravila ravnanja
5. delitev vlog in nalog med člani združbe,
6. podjetniški način delovanja,
7. vplivanje na medije, gospodarstvo, državno upravo in/ali politiko.

Celotno kriminaliteto sestavljajo splošna kriminaliteta (krvni, spolni, premoženjski delikti), gospodarska (poslovne gov-

lufije, zlorabe položaja ali pravic...) in posebne oblike kriminalitete (računalniška kriminaliteta, prepovedane droge, orožje in razstrelilne snovi, nedovoljene migracije, ponarejanje denarja, prostitucija, korupcija ...). Poleg tega sta prikazani tudi organizirana in mladoletniška kriminaliteta, ki lahko obsegata katerokoli od prvih treh oblik. Metodologija statistične obdelave podatkov ne omogoča ločevanja agregatnega prikaza števila kaznivih dejanj splošne kriminalitete od števila kaznivih dejanj posebnih oblik kriminalitete niti agregatnega prikaza gospodarske od računalniške kriminalitete.

Za dolgoročno statistično analizo in napovedovanje kriminalitete, ki temelji na preteklem gibanju odkritih primerov, je najprimernejša evidenca ovadenih osumljencev oz. kaznivih dejanj policije, saj vsebuje najbolj popolne podatke o številu kriminalitetnih varnostnih pojavov v določenem obdobju in na določenem območju. Vendar je treba pri količinskem ovrednotenju dinamike kriminala čim bolj izločiti vpliv intenzitete in metodologije evidentiranja policijskega dela. Statistična ocena ne more temeljiti na celotnem obsegu evidentirane kriminalitete, ki ga določajo najpogostejša kazniva dejanja z razmeroma največjim temnim poljem, pač pa le posamezne vrste kaznivih dejanj. Časovna vrsta, ki kaže na težnjo gibanja posameznih vrst kriminalitete, mora biti zadosti dolga, saj npr. za tehtno napoved dinamike v naslednjem obdobju potrebujemo podatke za najmanj dvajset let nazaj.

1 VARNOSTNE RAZMERE IN POLICIJSKO DELO NA PODROČJU KRIMINALITETE

1.1 Analiza in ocena varnostnih razmer

Slovenija je v primerjavi z drugimi evropskimi državami zmerno obremenjena s kriminaliteto, vendar se struktura in obseg kaznivih dejanj razmeroma hitro spreminjata. Število za posameznika in družbo najnevarnejših deliktov narašča, povečuje se nasilnost storilcev, kakor tudi fizične, psihične in materialne posledice pri žrtvah in oškodovancih. *Zlasti zaskrbljujoče je dolgoročno spreminjanje vzrokov za najhujša nasilna kazniva dejanja zoper življenje in telo, ki jih storilci čedalje pogosteje izvršujejo iz koristoljubja.* Na pojavne oblike kriminalitete vpliva tihotapljenje prebežnikov, stopnjevanje organiziranosti in profesionalnosti storilcev kaznivih dejanj, naraščanje števila odvisnikov od prepovedanih drog ipd. Velik del premoženjske kriminalitete se kaže kot sekundaren, kot posledica širše družbene problematike zlorabe prepovedanih drog, saj so odvisniki vse pogosteje storilci premoženjskih kaznivih dejanj. Hiter razvoj komunikacijskih sredstev in migracijski tokovi omogočajo širitev mednarodne kriminalne in tudi teroristične dejavnosti, privatizacija državnega premoženja pa privlači potencialne storilce kaznivih dejanj t. i. belega ovratnika.

V naslednjih letih bo predvidoma ogroženost ljudi s tradicionalnimi oblikami kriminalitete ostala na enaki ravni, več pa bo organiziranih in s koristoljubjem pogojenih oblik kriminalitete mednarodnih razsežnosti. Nanjo bo vplival imigracij-

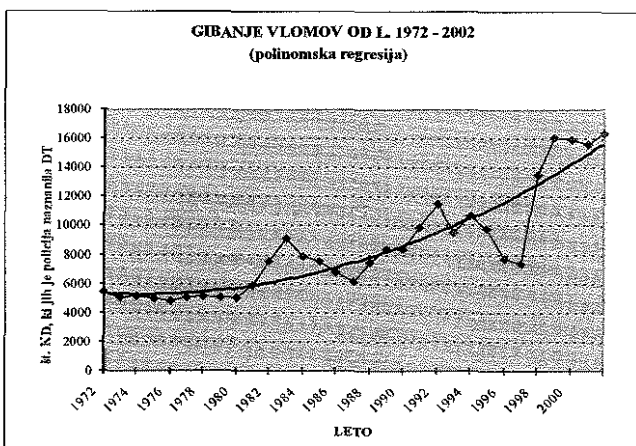
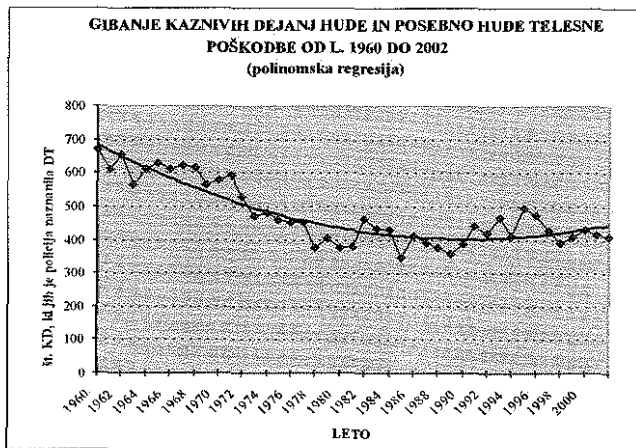
ski pritisk iz držav, ki ne bodo zajete v evroatlantske integracije, mednarodni boj s terorizmom, povečan tranzit prek Slovenije in nadaljnje socialno razslojevanje v državi.

Ocena temelji na dolgoročni statistični analizi gibanja kriminalitete v Sloveniji. Analiza zajema kazniva dejanja, ki jih je obravnavala policija v obdobju od leta 1960 do 2002, in sicer tiste vrste, pri katerih je stopnja prijavljanja razmeroma visoka (in imajo majhno temno polje), kjer se inkriminacija ob spremembah kazenske zakonodaje ni bistveno spreminjala in kjer gibanje čim manj odraža intenzivnost oz. spremembe metodologije evidentiranja policijskega dela. Navedenim merilom najbolj ustrezajo naslednje vrste kaznivih dejanj:

- umori in uboji,
- hude in posebno hude telesne poškodbe,
- vlomi,
- ropi in roparske tatvine.

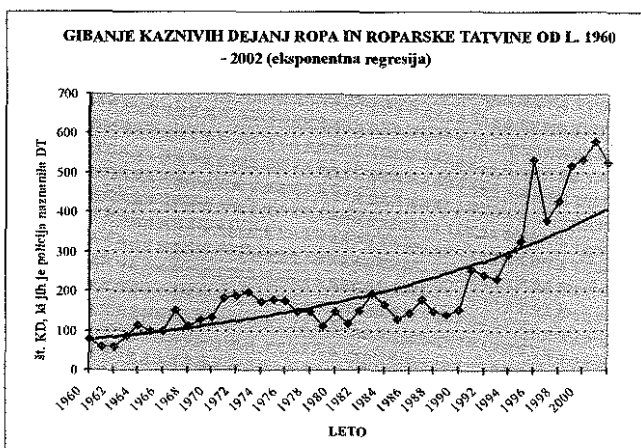
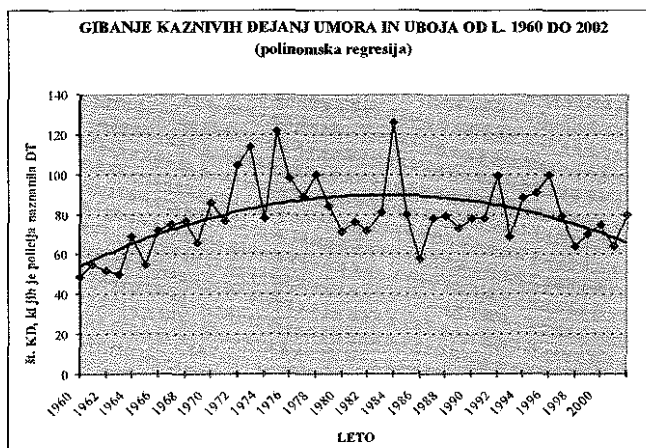
Smer gibanja števila navedenih vrst kriminalitete v zadnjih desetletjih je bila zaradi izrazitega nihanja frekvence v določenih obdobjih identificirana s pomočjo polinomske in eksponentne regresije. V analizo so zajeta dokončana in nedokončana kazniva dejanja, za katera so organi za notranje zadeve oz. pripadniki uniformirane in kriminalistične policije v posameznem letu podali kazenske ovadbe ali poročila v dopolnitev ovadbe.

Rezultati kažejo, da se je naraščanje števila umorov oz. ubojev, ki je bilo značilno zlasti v 60. in prvi polovici 70. let prejšnjega stoletja, umirilo in postopoma upada. Skoraj zrcalna slika je pri hudih in posebno hudih telesnih poškodbah, kar napeljuje na sklep, da je stopnja tovrstne agresivnosti (najhujših oblik napada na življenje in telo) razmeroma stalna. Spreminja se le razmerje med neposrednimi napadi na človekovo življenje (umori in uboji), in napadi, katerih namen je človeka le poškodovati. Več ko je enih oblik, manj je drugih in narobe. Postopoma in dolgoročno pa se spreminjajo vzroki tovrstnega nasilja. Tradicionalne, emotivno pogojene oblike upadajo (hude telesne poškodbe pri pretepih, umori zaradi ljubosumnja ipd.), medtem ko se stopnjuje nasilje zaradi koristoljubja, pri čemer so storilci čedalje bolj organizirani in brezobzirni.

(gibanje vlomov je, zaradi njihove množičnosti in izločitve morebitnega vpliva prehoda na računalniško obdelavo podatkov v organih za notranje zadeve v začetku sedemdesetih let, prikazano le za zadnjih 30 let)

Zaskrbljujoč je tudi dolgoročni trend naraščanja premoženjskih kaznivih dejanj z elementi nasilja, saj je trend pozitiven tako pri vlomih, kot pri ropih in roparskih tatvinah. Obstaja velika verjetnost, da se bodo prikazana gibanja nadaljevala.

Varnostne razmere v letu 2002 je označevalo upadanje ilegalnih migracij in po drugi strani bolj organizirano tihotapljenje ljudi prek Slovenije. Zaradi postopno umirajočih se konfliktnih okoliščin na Balkanu ter v preteklih letih pridobljenih izkušenj policije na področju boja zoper nedovoljene migracije, boljše opremljenosti obmejnih policijskih enot ter okrepljenega sodelovanja z varnostnimi organi sosednjih držav, se je migracijski tok preusmeril vzhodno od slovenskih meja. Po drugi strani pa je policija ugotovila, da so kriminalne skupine, ki tihotapijo ilegalne prebežnike, vse bolj organizirane, tudi mednarodno, zato jih je vse težje odkriti. Razmere na področju kriminalitete so bile še nekoliko slabše kot leto pred tem, na kar kaže naraščanje nasilnih kaznivih dejanj, med katerimi je bilo največ kaznivih dejanj zoper življenje in telo ter zoper spolno nedotakljivost. Ogroženost policistov pri delu je bila na enaki ravni kot v predhodnem letu.²

1.2 Obseg obravnavane kriminalitete v letu 2002

V letu 2002 se je nadaljevalo naraščanje števila kaznivih dejanj, za katera je policija vložila kazensko ovadbo ali poročilo v dopolnitev kazenske ovadbe. Porast je deloma odraz zaostritve varnostnih razmer, deloma pa bolj doslednega prijavljanja kaznivih dejanj s strani oškodovancev in navodil državnih tožilcev o kvalifikaciji nekaterih kaznivih ravnanj.

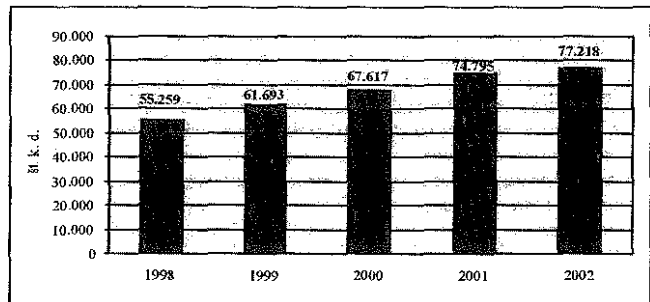
Policija je poslala državnemu tožilstvu kazenske ovadbe in poročila v dopolnitev kazenske ovadbe zaradi 77.218 (74.795) kaznivih dejanj ali 3,2 % več kot leto prej. Med njimi je bilo 78 (61) kaznivih dejanj umora, 86 (82) kaznivih dejanj posil-

stva, 410 (416) kaznivih dejanj posebno hude in hude telesne poškodbe, 449 (503) kaznivih dejanj rop, 16.431 (15.617) vlomov, 548 (720) kaznivih dejanj prepovedanega prehoda čez državno mejo in 1.534 (1.537) kaznivih dejanj zlorabe prepovedanih drog.

Zaradi suma storitve kaznivih dejanj je policija obravnavala in vnesla v evidenco zaznav kaznivih dejanj in/ali evidenco ovadenih oseb 19.548 (19.439) oseb. Med njimi se je povečal delež povratnikov (z 18,7 na 28,2 %) in upadel delež mladoletnikov (s 13,7 na 11,9 %). Poleg tega je bilo med njimi 85,5 % (85,3 %) moških oziroma 89,3 % (87,4 %) slovenskih državljanov.

Policija je poslala državnemu tožilstvu tudi poročila o 11.690 (11.194) domnevnih kaznivih dejanjih, pri katerih ni potrdila suma storitve oziroma ni bilo podlage za kazenski pregon.

Obravnavana kazniva dejanja v letih 1998 – 2002

Osumljenci so bili znani pri 47,6 (47,1) % kaznivih dejanj. Policisti so zaradi suma storitve kaznivih dejanj 43.696

Kazniva dejanja, za katera je policija vložila kazensko ovadbo ali poročilo v dopolnitev kazenske ovadbe v letih 1998 – 2002

	1998	1999	2000	2001	2002
Kazniva dejanja (k.d.)	55.259	61.693	67.617	74.795	77.218
K.d. z znanimi osumljenci ³	29.242	29.766	31.707	35.210	36.744
Delež k.d. z znan. os. (v %)	52,9	48,3	46,9	47,1	47,6
Škoda (v mio SIT)	26.794,70	19.910,56	29.311,84	34.263,09	33.524,26

² Obravnavanih je bilo 167 (154) kaznivih dejanj preprečitve uradnega dejanja uradni osebi in 47 (51) kaznivih dejanj napada na uradno osebo, ko ta opravlja naloge varnosti. V letu 2002 je bilo izrečenih tudi 67 (77) groženj policistom, pri čemer so bili v 50 (52) primerih uvedeni ukrepi za njihovo zaščito.

³ Informacijski sistem policije ne loči med osumljenci iz evidence ovadenih oseb in evidence zaznav kaznivih dejanj, zato ne omogoča korektnega prikaza števila in deleža preiskanih kaznivih dejanj oz. kaznivih dejanj z ovadenimi osumljenci.

V preglednici je navedeno število in delež kaznivih dejanj z znanimi osumljenci, ne glede na to ali je policija zoper njih vložila kazenske ovadbe oz. poročila v dopolnitev kazenske ovadbe in s tem utemeljila sum, da so storili kaznivo dejanje, ali ne.

(42.299) - krat obravnavali fizične in 240 (162) - krat pravne osebe.⁴ S kaznivimi dejanji so storilci poškodovali in/ali oškodovali 46.548 (45.020) ali za 3,4 % več fizičnih oseb in povzročili za 33,5 (34,7) milijarde tolarjev ali za 2,2 % manj škode kot leto prej.

Največji porast obravnavanih kaznivih dejanj so zabeležile policijske uprave Postojna (za 20,7 %), Celje (za 12,3 %),

⁴ Število obravnavanih oseb je večje od števila evidentiranih osumljencev, ker je lahko posameznik v posameznem letu obravnavan večkrat zaradi več kaznivih dejanj.

Obravnavana kazniva dejanja po enotah v letih 2001 – 2002

Enota	Število k. d.			Delež k. d. z znanimi osumljenci (v %)	
	2001	2002	Porast/upad (v %)	2001	2002
PU Celje	6.946	7.802	12,32	51,25	51,65
PU Koper	4.651	3.891	-16,34	45,54	54,95
PU Kranj	3.541	3.928	10,93	57,02	52,52
PU Krško	2.316	2.162	-6,65	70,94	67,53
PU Ljubljana	36.444	39.300	7,84	40,86	40,51
PU Maribor	9.034	7.514	-16,83	49,23	54,58
PU Murska Sobota	3.238	3.072	-5,13	60,22	66,67
PU Nova Gorica	2.959	3.303	11,63	45,56	39,57
PU Novo mesto	2.714	2.983	9,91	56,96	56,49
PU Postojna	1.366	1.649	20,72	47,07	55,31
PU Slovenj Gradec	1.575	1.607	2,03	65,84	66,77
GPU	11	7	-36,36	81,82	85,71
Skupaj	74.795	77.218	3,24	47,08	47,58

Nova Gorica (za 11,6 %) in Kranj (za 10,9 %), medtem ko sta največji upad zabeležili policijski upravi Maribor (za 16,8 %) in Koper (za 16,3 %).

V primerjavi s predhodnim letom se je najbolj povečalo število kaznivih dejanj zoper gospodarstvo, med njimi poslovnih goljufij (s 771 na 2.079), poneverb (s 448 na 520) ter izdajanja nekritnega čeka in zlorab bančne ali kreditne kartice (s 1.865 na 2.516). Precej se je povečalo tudi število kaznivih dejanj zoper človekove pravice in svoboščine, med njimi ogrožanja varnosti (z 2.041 na 2.354), grdega ravnanja (z 224 na 253), kršitve tajnosti občil (s 7 na 22) in kršitve nedotakljivosti stanovanja (s 405 na 427) ter število kaznivih dejanj zoper zakonsko zvezo, družino in mladino (z 266 na 384). Razraščanje nasilja se je odrazilo v povečanju števila kaznivih dejanj umora in poskusa umora (z 61 na 78), lahke telesne poškodbe (s 1.734 na 2.049), posebno hude telesne poškodbe (z 18 na 21) in nasilništva (s 359 na 520), povečalo pa se je tudi število kaznivih dejanj spolnega napada na osebo, mlajšo od 15 let (z 221 na 239), neupravičene proizvodnje in prometa z mamili (s 1.140 na 1.164), velike tatvine (s 17.058 na 18.088), zatajitve (z 859 na 1.170), prikrievanja (s 1.203 na 1.543), poškodovanja tuje stvari (s 5.986 na 6.356), povzročitve splošne nevarnosti (z 254 na 337) idr.

Pri obravnavanju kaznivih dejanj so policisti napisali 459.859 uradnih dokumentov ali 16,1 % več kot leto prej. Med njimi je bilo 78.432 zaključnih dokumentov, in sicer 57.545 kazenskih ovadb, 9.299 poročil v dopolnitev kazenske ovadbe, 11.588 poročil o dejanjih brez pravne podlage za pregon, 168.357 uradnih zaznamkov idr.

1.3 Policijsko delo

V letu 2002 je bilo delo policije na področju kriminalitete oteženo zaradi poslabšanja varnostnih razmer na eni strani ter restriktivne finančne politike in nezadostnih finančnih sredstev za realizacijo razvojnih nalog na drugi strani. Kljub temu je policija zagotovila ustrezno strokovno raven preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kriminalitete. Izboljšala se je strokovnost preiskovanja zahtevnejših primerov kaznivih dejanj, obseg opravljenih preiskovalnih dejanj se je povečal, prav tako tudi obseg mednarodnega operativnega sodelovanja.

Na delo policije je vplivala sprememba strukture kaznivih dejanj, in sicer naraščanje kaznivih dejanj z elementi nasilja, zlasti kaznivih dejanj zoper življenje in telo ter zoper spolno nedotakljivost. Tragični dogodki, povezani z nasiljem v družini, so povzročali negativno razpoloženje javnosti, ki je bila pogosto tudi zelo kritična do ukrepov policije, zato je bila izvedena vrsta dejavnosti za učinkovitejšo policijsko intervencijo. Policija je bila pod pritiskom domače in celo mednarodne javnosti ter parlamentarnih teles, zlasti v primeru preiskovanja nekaterih v javnosti odmevnejših kaznivih dejanj iz prejšnjih let (napad na novinarja, razkrivanje povojnih množičnih pobojev). Vse to je zahtevalo večje angažiranje, k čemu so dodatno prispevale zahteve pravosodja po izboljšanju kakovosti predkazenskih postopkov. Zato je policija opravila tudi več preiskovalnih dejanj, ki so imela ustrezno kazensko pravno veljavo.

Policisti so pri preiskovanju kriminalitete opravili 24.351 (20.389) ogledov kraja kaznivega dejanja ali 19,4 % več, 2.035 (1.446) hišnih preiskav ali 40,7 % več in 168 (112)

osebnih preiskav ali 50,0 % več kot leto prej, pri čemer so 11.420-krat (10.213-krat) zasegli različne predmete. Izdali so 1.582 (1.398) ali 13,2 % več odločb o pridržanju.

Preiskovalna dejanja v letih 2001 – 2002

Vrsta dokumenta	2001	2002	Porast/upad (v %)
Ogled kraja dogodka	20.389	24.351	19,4
Hišne preiskave	1.446	2.035	40,7
Osebnih preiskave	112	168	50,0
Zaseg predmetov	10.213	11.420	11,8

Kriminalistični tehniki so sodelovali pri 5.002 (4.801) ogledih krajev kaznivih dejanj, kar je 4,2 % več kot leto prej. Podali so 934 (1.171) strokovnih mnenj, na podlagi prstnih sledi pa identificirali 340 (320) storilcev kaznivih dejanj.

Število zaprosil za preiskavo v forenzičnih laboratorijih in strokovno mnenje se je povečalo s 3.294 na 4.174 ali 26,6 %. Več je bilo predvsem zaprosil za preiskave vzorcev DNK in vzorcev prepovedanih drog ter preiskav sledi, ki so jih pustili storilci pri izvrševanju kaznivih dejanj. Izdelanih je bilo 14 (13) računalniško sestavljenih slik neznanih storilcev ropov in velikih tatvin, spolnega napada na osebo, mlajšo od 15 let in spolnega nasilja, razrešenih pa je bilo 7 primerov. Za uporabo poligrafske metode je bilo 21 (37) predlogov, od katerih je bilo izpolnjenih 15 (16).

Policijski strokovnjaki so v letu 2002 opravili 8 preiskav računalniške opreme, pri čemer so pri vsaki preiskavi pregledali tudi enega ali več računalniških sistemov. Pregledi računalniške opreme so bili opravljeni pri preiskovanju dveh kaznivih dejanj neupravičenega izkoriščanja avtorskega dela in kaznivih dejanj umora, kršitve temeljnih pravic delavcev, neupravičenega vstopa v zaščiteno računalniško bazo podatkov, davčne zatajitve, oškodovanja upnikov ter izdelovanja in pridobivanja orožja in pripomočkov, namenjenih za kaznivo dejanje.

Preventivna dejavnost na področju kriminalitete je potekala v obliki svetovanja državljanom prek javnih medijev. Krimi-

nalisti so predavali po šolah in vrtcih in sodelovali pri različnih okroglih mizah na temo preprečevanja premoženjske kriminalitete, nasilja nad otroki in mladoletniki, nasilja v družini, zlorabe prepovedanih drog idr. Obiskovali so tudi oškodovance kaznivih dejanj in jih opozarjali na okoliščine, ki jih storilci izkoriščajo pri izvrševanju kaznivih dejanj. V letu 2002 sta bili izdelani zloženki, namenjeni potencialnim žrtvam trgovine z ljudmi, zloženka s preventivnimi nasveti za preprečevanje premoženjske kriminalitete in plakat na temo preprečevanja nasilja med vrstniki.

2 PREGLED POSAMEZNIH PODROČIJ OBRAVNAVANE KRIMINALITETE

2.1 Splošna kriminaliteta

2.1.1 Obravnavanje splošne kriminalitete

V letu 2002 je policija obravnavala 68.691 (67.580) ali 1,6 % več kaznivih dejanj s področja splošne kriminalitete kot leto prej.

Število obravnavanih kaznivih dejanj zoper življenje in telo se je povečalo za 11,1 %, preiskanih je bilo 92,8 (93,9) % tovrstnih kaznivih dejanj. Poraslo je število kaznivih dejanj umora, saj je policija obravnavala 25 (15) umorov, od katerih sta dva ostala nerazrešena, in 46 (35) poskusov umora. Policija je v letu 2002 uspela preiskati dva umora iz prejšnjih let in nadaljevala preiskovanje drugih najtežjih nepojasnjenih kaznivih dejanj zoper življenje in telo. Nadaljevala je tudi preiskovanje izvensodnih pobojev po drugi svetovni vojni.

Število obravnavanih kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost se je povečalo s 437 na 474 ali za 8,5 %. Najbolj je naraslo število kaznivih dejanjih spolne zlorabe slabotne osebe, kršitve spolne nedotakljivosti z zlorabo položaja in spolnega napada na osebo, mlajšo od 15 let.

Policija je obravnavala 54.853 (53.527) kaznivih dejanj zoper premoženje ali 2,5 % več kot leto prej. Tudi v letu 2002 so med premoženjskimi kaznivimi dejanji prevladovala

Nekatera kazniva dejanja zoper življenje in telo v letih 2001 – 2002

Vrsta kaznivega dejanja	Število k.d.		Porast/upad (v %)	Št. k.d. z znanim osumljencem		Delež k.d. z znanimi osumljenci (v %)	
	2001	2002		2001	2002	2001	2002
Umor (dokončan) *	15	25	66,7	14	23	93,3	92,0
Poskus umora *	35	46	31,4	33	46	94,3	100,0
Posebno huda telesna poškodba	18	21	16,7	14	20	77,8	95,2
Huda telesna poškodba	398	389	-2,3	362	344	91,0	88,4
Lažka telesna poškodba	1.734	2.049	18,2	1.621	1.894	93,5	92,4

* ročno zbrani podatki Uprave kriminalistične policije

Nekatera kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost v letih 2001 – 2002

Vrsta kaznivega dejanja	Število k.d.		Porast/upad (v %)	Št. k.d. z znanim osumljencem		Delež k.d. z znanimi osumljenci (v %)	
	2001	2002		2001	2002	2001	2002
Posilstvo	82	86	4,9	75	77	91,5	89,5
Spolno nasilje	73	76	4,1	68	65	93,2	85,5
Kršitev spol. nedot. z zlorabo položaja	15	28	86,7	15	28	100,0	100,0
Spolni napad na osebo, mlajšo od 15 let	221	239	8,1	209	216	94,6	90,4

tatvine, vlomi, ropi in poškodovanja tuje stvari. V primerjavi z letom prej se je povečalo število zatajitev (za 36,2 %), poškodovanj tuje stvari (za 6,2 %), vlomov (za 5,2 %) in roparskih tatvin (za 2,6 %), število ropov pa se je zmanjšalo za 10,7 %. Število tatvin je ostalo na enaki ravni kot leto prej.

Med vlomi se je precej povečalo število vlomov v stanovanja (za 72,2 %) in vlomov v sakralne objekte (za 55,6 %), zmanjšalo pa se je število vlomov v cestna vozila (za 5,2 %) in počitniške hiše (za 19,6 %). Naraščanje vlomov je kljub bolj kakovostnemu varovanju objektov opozorilo na večjo profesionalnost storilcev tovrstnih kaznivih dejanj.

Več je bilo primerov, ko so storilci najprej vlomili v stanovanjsko hišo, poiskali kontaktne ključe in nato odpeljali vozilo. Policija je obravnavala tudi tri primere, ko je storilec z grožnjo uporabe strelnega orožja poskušal odvzeti vozilo. V enem primeru mu je to uspelo, v dveh primerih pa je kaznivo dejanje ostalo pri poskusu.

Število odvzemov motornih vozil se je zmanjšalo (s 531 na 365), razen na območjih PU Maribor, Celje in Murska Sobota, zato policija domneva, da so tovrstna kazniva dejanja izvrševale osebe, ki so ilegalno prestopile mejo s Hrvaško in vozila uporabile za prevoz proti Italiji.

Nekatera kazniva dejanja zoper premoženje v letih 2001 – 2002

Vrsta kaznivega dejanja	Število k.d.		Porast/upad (v %)	Št. k.d. z znanim osumljencem		Delež k.d. z znanimi osumljenci (v %)	
	2001	2002		2001	2002	2001	2002
Poškodovanje tuje stvari	5.986	6.356	6,2	1.725	1.821	28,8	28,7
Tatvina (211. in 212. člen KZ, brez vlomov, drzних tatvin in tatvin mot. vozil)	23.806	23.803	0,0	6.649	6.159	27,9	25,9
Vlom – skupaj	15.617	16.431	5,2	2.702	2.899	17,3	17,6
Vlom v gostinski lokal	677	806	19,1	173	223	25,6	27,7
Vlom v trgovino	479	521	8,8	162	127	33,8	24,4
Rop	503	449	-10,7	260	211	51,7	47,0
Zatajitev	859	1.170	36,2	600	704	69,8	60,2
Roparska tatvina	76	78	2,6	54	59	71,1	75,6
Klasična goljufija	2.816	2.273	-19,3	2.590	2.049	92,0	90,1
Požig	67	69	3,0	33	21	49,3	30,4

Povečalo se je število ropov v menjalnicah (s 3 na 10), manj pa je bilo ropov v drugih finančnih ustanovah. Policija ocenjuje, da so se roparji usmerili na menjalnice zaradi slabšega tehničnega varovanja. Pri ropih v finančnih ustanovah so se pogosteje pojavljale organizirane kriminalne združbe, kar je zmanjšalo učinkovitost sedanjih ukrepov za zaščito ljudi in premoženja v teh ustanovah.

Policija je obravnavala 815 (691) ali 17,9 % več tatvin motornih vozil. Storilci so za izvrševanje kaznivih dejanj uporabljali moderne mehanske in elektronske pripomočke, v tatvine pa so bile vključene tudi mednarodno organizirane skupine.

Obravnavanih je bilo tudi 234 kaznivih dejanj, povezanih s kulturno dediščino, in sicer 185 tatvin (zlasti iz zasebnih stanovanj in sakralnih objektov), 16 goljufij in 33 primerov poškodovanja in uničenja predmetov.

2.1.2 Obravnavanje mladoletnih žrtev in osumljencev kaznivih dejanj

V letu 2002 je policija obravnavala 4.007 (4.344) kaznivih dejanj, katerih storitve je bilo osumljenih 2.337 (2.671) mladoletnikov.

V primerjavi z letom prej je upadlo predvsem število tatvin, ropov in izsiljevanj. Zmanjšalo se je tudi število dejanj z elementi kaznivega dejanja, za katere je policija državnemu tožilstvu poslala poročilo o sumu, da so jih storili otroci (s 655 na 586).

Kazniva dejanja, katerih storitve so bili osumljeni mladoletniki v letih 2001 – 2002

Vrsta kaznivega dejanja	2001	2002	Porast/upad (v %)
Umor in poskus umora	3	4	33,3
Lahka telesna poškodba	157	161	2,5
Huda telesna poškodba	44	33	-25,0
Ogrožanje varnosti	65	62	-4,6
Grdo ravnanje	13	20	53,8
Posilstvo	5	3	-40,0
Spolno nasilje	9	4	-55,6
Spolni napad na osebo, mlajšo od 15 let	25	22	-12,0
Neupravičena proizvodnja in promet z mamili	170	179	5,3
Omogočanje uživanja mamil	113	100	-11,5
Tatvina	1.478	1.289	-12,8
Velika tatvina	691	889	28,7
Rop	138	77	-44,2
Izsiljevanje	150	77	-48,7
Poškodovanje tuje stvari	355	392	10,4
Nasilništvo	48	42	-12,5

Z obravnavanimi kaznivimi dejanji je bilo poškodovanih in/ali oškodovanih 3.483 (3.485) otrok in mladoletnikov. V starostni strukturi žrtev izstopa porast števila otrok, mlajših od 8 let (z 99 na 147), v strukturi kaznivih dejanj pa porast spolnih napadov zoper osebo, mlajšo od 15 let (z 221 na 239), odvzemov mladoletne osebe (s 36 na 50) ter zanemarjanja mladoletne osebe in surovega ravnanja (s 167 na 220). Sicer pa so bili otroci in mladoletniki najpogosteje oškodovani s kaznivimi dejanji zoper premoženje (tatvine, izsiljevanja, ropi itd.).

2.2 Gospodarska kriminaliteta

Leta 2002 je policija obravnavala 8.527 (7.215) kaznivih dejanj s področja gospodarske kriminalitete ali 18,2 % več kot leto prej.

Povečalo se je zlasti število kaznivih dejanj z goljufivim namenom (različne goljufije, ponarejanja in preslepitve). Število poslovnih goljufij je poraslo s 771 na 2.079, kar je posledica uspešnega razkritja primera, v okviru katerega je policija obravnavala več kot tisoč tovrstnih kaznivih dejanj. Upadlo pa je število t. i. tradicionalnih gospodarskih kaznivih dejanj (zlorabe položaja in davčne utaje).

Nekatera kazniva dejanja gospodarske kriminalitete v letih 2001 – 2002

Kaznivo dejanje	2001	2002	Porast/upad (v %)
Poslovna goljufija	771	2.079	169,6
Poneverba	448	520	16,1
Izdaja nekritega čeka in zlorabe bančne ali kreditne kartice	1.865	2.516	34,9
Tatvina telefonskih impulzov	359	179	-50,1
Pranje denarja	11	5	-54,5

Druge vrste kaznivih dejanj s področja gospodarske kriminalitete, med njimi tudi kazniva dejanja z elementi organiziranega kriminala, so ostala na enaki ravni kot leto prej. Pri preiskovanju gospodarske kriminalitete z elementi organiziranega kriminala so bili na podlagi zakona o policiji in zakona o kazenskem postopku uporabljeni tudi prikriti preiskovalni ukrepi.

Na podlagi zakona o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja je bilo obravnavanih 240 (162) kaznivih dejanj, kjer je bila poleg odgovornosti fizičnih oseb podana tudi kazenska odgovornost pravne osebe. Policija je vložila tudi 34 kazenskih ovadb zaradi nedovoljenega odjemanja mineralnih surovin, ki jih je obravnavala v skladu z usmeritvami za delo na tem področju.

Z gospodarsko kriminaliteto so storilci povzročili za 19,5 (16,8) milijard tolarjev ali 16,3 % več škode kot leto prej. Najbolj se je povečala škoda zaradi poslovnih goljufij in lažnih stečajev.

2.3 Organizirane in posebne oblike kriminalitete

2.3.1 Obravnavanje organizirane kriminalitete

Pri odkrivanju in preiskovanju kaznivih dejanj je slovenska policija v letu 2002 obravnavala 551 (924) kaznivih dejanj, ki so bila po presoji policistov posledica organizirane kriminalne dejavnosti, kar je 40,4 % manj kot leto prej. Na statistični upad je vplivalo doslednejše upoštevanje meril in uporaba novih Evropeolovih standardov za identificiranje organizirane kriminalitete ter strokovna revizija evidentiranih kaznivih dejanjih, ki so bila posledica organizirane kriminalne dejavnosti v letu 2002. Ker so bili ustrezno prečiščeni le računalniški podatki za leto 2002, ne pa tudi za nazaj, je statistični upad zgolj navidezen.

2.3.2 Obravnavanje posebnih oblik kriminalitete

Na področju računalniške kriminalitete je bilo obravnavanih 6 (0) kaznivih dejanj izdelovanja in pridobivanja pripo-

močkov, namenjenih za kaznivo dejanje vdora v računalniški sistem, 6 (2) kaznivih dejanj neupravičenega vstopa v zaščiteno računalniško bazo podatkov, 17 (23) kaznivih dejanj neupravičenega izkoriščanja avtorskega dela, 1 (6) kaznivo dejanje vdora v računalniški sistem idr. Po oceni policije je bilo na področju računalniške kriminalitete precejšnje temno polje, saj so se le redka podjetja in posamezniki odločali za prijavo kaznivih dejanj.

Na področju **prepovedanih drog** je policija obravnavala 1.534 (1.537) kaznivih dejanj zlorabe prepovedanih drog. Obseg evidentirane kriminalitete je ostal na enaki ravni kot prejšnje leto, s čimer je bil prekinjen desetletni trend njenega naraščanja. Obravnavala je nekoliko več osumljencev (porast s 1.681 na 1.715) in manj organiziranih kaznivih dejanj (upad z 253 na 203), ki so predstavljala več kot tretjino celotne organizirane kriminalitete.

Kazniva dejanja prepovedanih drog v letih 2001 – 2002

Kaznivo dejanje	2001	2002	Porast/upad (v %)
Neupravičena proizvodnja in promet z mamili	1.140	1.164	2,1
Omogočanje uživanja mamil	397	370	-6,8

Policija je v sodelovanju s carino zasegla večje količine prepovedanih drog kot leto prej. Povečalo se je tudi število smrtnih primerov zaradi uživanja prepovedanih drog (z 18 na 20).

Zasežene prepovedane droge v letih 2001 – 2002

Vrsta zasežene snovi	2001	2002	Porast/upad (v %)
Heroin (g)	88.929	68.670	-22,8
(ml)	282	167	-40,8
Kokain (g)	1.079	55.382	5.032,7
Amfetamin (g)	61	33	-45,9
(tableta)	89	256	187,6
Ecstasy (g)	70	359	412,9
(tableta)	1.852	7.876	325,3
Konoplja (rastlina) (g)	2.781	27.751	897,9
(bilka) (kos)	1.925	9.425	389,6
Konoplja rastlina (marihuana) (g)	175.051	1.099.943	528,4
Konoplja smola (hašiš) (g)	2.361	119	-95,0
Metamfetamini (g)	3,29	4,14	25,8
(tableta)	9	390	4.233,3
Metadon (g)	6,38	183,97	2.783,5
(ml)	3.347	3.408	1,8
(tableta)	382	16	-95,8
Benzodiazepini (ml)	0	26,25	-
(tableta)	460	8	-98,3

Policija je obravnavala 175 (173) kaznivih dejanj **nedovoljene proizvodnje in prometa orožja ali razstrelilnih snovi**, od tega je bilo 19 (22) kaznivih dejanj posledica organizirane

kriminalitete. Količina zaseženega orožja in razstrelilnih snovi se je zmanjšala v primerjavi z letom prej, ko je bilo v koprskem pristanišču odkritih okoli 50 ton orožja.

Pri preprečevanju **nedovoljenih migracij** je bilo obravnavanih 548 (720) kaznivih dejanj prepovedanega prehoda čez državno mejo in evidentiranih 1.088 (743) osumljencev. Od skupnega števila obravnavanih kaznivih dejanj jih je bilo 196 (283) posledica organizirane kriminalitete. Policija je ovadila 179 (49) članov kriminalnih združb, med katerimi je bilo 73,7 % slovenskih državljanov. Večje število osumljenih oseb ob zmanjšanju števila kaznivih dejanj kaže na večjo organiziranost storilcev pri tihotapljenju prebežnikov.

Policija je obravnavala 987 (1.857) kaznivih dejanj **ponarejanja denarja**, zaradi katerih je bilo osumljenih 176 (328) oseb. Najpogosteje so bili ponarejeni slovenski tolarji, ameriški dolarji in evri, v prvih treh mesecih pa tudi italijanske lire in nemške marke.

Na področju **prostitucije in trgovine z ljudmi** se je povečalo število kaznivih dejanj spravljanja v suženjsko razmerje z 2 na 10, ovadenih pa je bilo 25 (1) osumljencev. Policija je obravnavala 21 (17) kaznivih dejanj posredovanja pri prostituciji. Odkrila je 30 (24) žrtev spravljanja v suženjsko razmerje in siljenja v prostitucijo. Porast kaznivih dejanj je predvsem posledica večje pozornosti, ki so jo policisti in drugi organi pregona namenjali odkrivanju teh dejanj in njihovih storilcev.

Policija je obravnavala 51 (58) **korupcijskih** kaznivih dejanj⁵, med katerimi so opazno porasla kazniva dejanja neupravičenega dajanja daril (z 1 na 10). Obravnavala je tudi 63 (72) kaznivih dejanj zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic in 185 (333) kaznivih dejanj zlorabe položaja ali pravic, ki se pojmujejo kot korupcijska dejanja v širšem smislu.

V okviru boja proti **terorizmu** je policija izvedla številne naloge, ukrepe in dejavnosti za preprečevanje morebitne teroristične dejavnosti. V dveh primerih je sodelovala pri preiskovanju kaznivega dejanja mednarodnega terorizma in financiranja terorističnih skupin.

Policija je obravnavala 13 (8) **eksplozij**, od katerih so 4 povzročile organizirane kriminalne skupine, in 13 kaznivih dejanj **izsiljevanja**, ki so bila posledica organizirane kriminalne dejavnosti. Zmanjšalo se je število kaznivih dejanj, ki jih je policija okvalificirala kot **ugrabitev** (s 14 na 4), kar je posledica doslednejšega razmejevanja kaznivega dejanja ugrabitve od kaznivega dejanja **protipravnega odvzema prostosti**, katerih število se je povečalo s 102 na 110.

⁵ Prikazano število obsega kazniva dejanja po 162., 247., 248., 267. in 268. členu kazenskega zakonika.

Policija je obravnavala tudi 1 (0) kaznivo dejanje kršitve enakopravnosti, 474 (377) kaznivih dejanj ogrožanja varnosti in 4 (4) kazniva dejanja zbujanja narodnostnega, rasnega ali verskega sovraštva. Obravnavala je 3 (10) kazniva dejanja tihotapstva in 7 osumljencev (predvsem zaradi tihotapljenja potrošniškega blaga).

Literatura

1. Poročilo o delu na področju kriminalitete v letu 2002, Uprava kriminalistične policije, MNZ RS – Policija (Ljubljana, februar 2003).
2. Poročilo o delu policije za leto 2002, MNZ RS – Policija (Ljubljana, 2003).
3. Metodološko navodilo za izdelavo letnih in polletnih poročil o delu, MNZ RS – Policija (Ljubljana, 2003).

Crime and criminal investigation activity in 2002

Staš Svetek, Senior Crime Investigation Inspector of the Direction of Criminal Police in the General Police Administration, Ministry of the Interior of the Republic of Slovenia, Štefanova 2, 1000, Ljubljana, Slovenia

The safety situation regarding crime in Slovenia in 2002 was characterised by a continued decrease in illegal migrations, on the one hand, and on the other, by more organised smuggling of people across Slovenia, an expansion of violence and an increase in victims of criminal offences. In spite of the oscillations in individual years, the threat of traditional forms of crime remains in a long run at more or less the same level, while organised forms of crime with international elements and crimes motivated by self-interest have been gradually increasing.

In 2002 the police laid before prosecuting agencies charges and reports supplementing these charges in relation to 77,218 (74,795) criminal offences committed in this and in previous years, which is 3.2 percent more than the year before. This growth, in addition to a worsening of the safety situation, is a consequence of more consistent reporting of criminal offences by injured parties and a result of instructions from the state prosecutor's office to qualify the same sort of conduct as autonomous criminal offences. Police officers have dealt this year with a record number of criminal offences, by which the highest number of people ever have been victimised in a one year period. Among crimes handled by the police, there were more violent crimes than in the past, more fatal cases among victims (especially due to homicides and abuse of illicit drugs), more criminal offences against children and juveniles etc.

In spite of a harsher safety situation and restrictive financial policy, the police managed to assure an adequate professional level of prevention, detection and investigation of crimes. They had to intensify their repressive activity, they increased the extent of investigative acts performed and strengthened international operative co-operation; in the scope of pre-trial procedures, police officers have written many more official documents than ever before. The professional level of the investigation of complex and organised crime cases has also been improved.

Key words: crime, crime statistics, criminal offences, suspects, the police, crime investigation activity, Slovenia

UDC 343.3/7 (497.4) »2002«